

(908) “ धूञ् कम्पने ” (X-चुरादि:-1836. अक. सेट्. उभ.)

आधृषीयः ।

‘ धूनयति धवति धवते, धुनोति धुनुते, धुनाति च धुनीते ।
 धूनोति धुनुते स्युः पदानि कम्पे, विधूनने धुवति ॥’ (श्लो. 26) इति देवः ।
 धूनकः-निका, ¹धावकः-विका, दुधूनयिषकः-षिका ; धूनयिता-त्री,
 दुधूनयिषिता-त्री ; धूनयन्-न्ती, दुधूनयिषन्-न्ती ; धूनयिष्यन्-न्ती-ती,
 दुधूनयिषिष्यन्-न्ती-ती ; धूनयमानः, दुधूनयिषयमाणः, धूनयिष्यमाणः, दुधूनयि-
 षिष्यमाणः, धूनितम्-धावितम्^A-तः-तवान्, दुधूनयिषितः-तवान् ; धूनः,
 दुधूनयिषुः ; धूनयितव्यम्, दुधूनयिषितव्यम् ; धूननीयम्, दुधूनयिषणीयम्,
 धून्यम्, दुधूनयिष्यम् ; ईषद्धूनः-दुर्धूनः-सुधूनः ; धून्यमानः,
 दुधूनयिष्यमाणः ; धूनः, दुधूनयिषः ; धूनयितुम्, दुधूनयिषितुम् ;
 धूनना, दुधूनयिषा ; धूननम्, दुधूनयिषणम्, धूनयित्वा, दुधूनयिषित्वा,
 प्रधून्य, प्रदुधूनयिष्य, धूनम् २-धूनयित्वा २, दुधूनयिषम् २ ;
 दुधूनयिषित्वा २. }

(909) “ धूप सन्तापे ” (I-भ्वादि:-396. अक. सेट्. पर.)

‘ धूपायतीति सन्तापे भाषार्थे धूपयेदिति । ’ (श्लो. 130) इति देवः ।

²धूपायकः-यिका, धूपकः-पिका, ³धूपायकः-यिका, धूपकः-पिका,

1. ‘ धूञ् प्रीजोर्नुग् वक्तव्यः ’ (वा. 7-3-37) इत्यत्र प्रीजा साहचर्यात् कथादेरेव ग्रहणमिति पक्षे, ‘ हेतुमण्यन्तादेव जुगागमः, न तु स्वार्थण्यन्तात् ’ इति पर्यवसानात्, अस्य धातोः स्वार्थण्यन्तत्वात् जुगभावे रूपमेवम् । एवमेव तृजादिष्वपि । अत्र पक्षे धावयिता-त्री, इत्यादीनि रूपाणि ज्ञेयानि ।
2. ‘ गुप्धूपविच्छिपणिपनिभ्य आयः ’ (3-1-28) इति आयप्रत्ययः । स च, ‘ आयादय आर्धधातुके वा ’ (3-1-31) इति विकल्पेन भवति । तेन आयप्रत्ययपक्षे रूपमेवम् । तदभावपक्षे धूपकः इति । एवं आर्धधातुके सर्वत्रायप्रत्ययो ज्ञेयः ।
3. ण्यन्तेऽपि सर्वत्रायप्रत्ययविकल्पः । तेन सर्वत्र रूपद्वयम् ।
- A. ‘ कूटायेषु हतेषु धावितमतिष्वन्येषु धावत्सु च स्वैरं तत्र जनान् प्रयन् विगलितश्रन्थान् कचान् ग्रन्थयन् ॥ ’ धा. का. 3-51.